

PHẢN BÁC LUẬN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TƯ NHÂN CỦA VIỆT NAM

LƯƠNG THỊ THÚY LÀNH^(*)

Ngày nhận bài: 13/11/2025 Ngày thẩm định: 18/11/2025 Ngày duyệt đăng: 24/11/2025

Tóm tắt: Bài viết phân tích và phản bác các luận điểm sai trái, thù địch cho rằng, việc phát triển kinh tế tư nhân ở Việt Nam là đi ngược lại định hướng xã hội chủ nghĩa. Trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các văn kiện Đại hội Đảng, các nghị quyết của Đảng, bài viết chỉ ra rằng, phát triển kinh tế tư nhân là chủ trương nhất quán, phù hợp với quá trình quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; kinh tế tư nhân không chỉ là bộ phận hợp pháp của nền kinh tế nhiều thành phần, mà còn là động lực quan trọng trong công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Qua đó, bài viết khẳng định tính đúng đắn và sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc phát triển kinh tế tư nhân nhằm giải phóng sức sản xuất, huy động nguồn lực xã hội, phục vụ mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Từ khóa: kinh tế thị trường; kinh tế tư nhân; luận điểm sai trái, thù địch; xã hội chủ nghĩa

1. Mở đầu
Trong tiến trình đổi mới và phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, kinh tế tư nhân ngày càng khẳng định vai trò là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng, tạo việc làm, đổi mới sáng tạo và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Từ một thành phần còn nhiều định kiến trong giai đoạn đầu của công cuộc đổi mới, đến nay kinh tế tư nhân đã được Đảng và Nhà nước xác định là một bộ phận cấu thành quan trọng, không thể thiếu trong cơ cấu nền kinh tế Việt Nam nhiều thành phần. Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 03/6/2017 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng

khóa XII “về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa” đã khẳng định rõ: “Phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh theo cơ chế thị trường là một yêu cầu khách quan, vừa cấp thiết, vừa lâu dài trong quá trình hoàn thiện thể chế, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta; là một phương sách quan trọng để giải phóng sức sản xuất; huy động, phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực phát triển... Kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng để phát triển kinh tế”. Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị “về phát triển kinh tế tư nhân” khẳng định: “Kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng nhất của nền kinh tế quốc gia”. Đây là sự khẳng định mạnh mẽ, nhất quán và có cơ sở thực tiễn vững chắc.

^(*) ThS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Tuy nhiên, cùng với sự khẳng định mạnh mẽ và nhất quán đó, các thế lực thù địch, phản động, cũng như một số phần tử cơ hội chính trị trong và ngoài nước đã cố tình xuyên tạc, bóp méo chủ trương, chính sách phát triển kinh tế tư nhân của Đảng và Nhà nước. Chúng dựng lên các luận điệu sai trái, như: Nhà nước “ưu ái” tư nhân để tư nhân thao túng nền kinh tế; kinh tế tư nhân là biểu hiện của “chủ nghĩa tư bản thân hữu” làm suy yếu vai trò quản lý của Nhà nước; hoặc thậm chí đi xa hơn khi cho rằng, phát triển kinh tế tư nhân là “chệch hướng xã hội chủ nghĩa”. Những luận điệu này không chỉ phản ánh sự thiếu hiểu biết về đặc điểm thể chế của Việt Nam, mà còn thể hiện mưu đồ chống phá bằng cách gieo rắc hoài nghi, làm suy giảm niềm tin của nhân dân đối với đường lối phát triển kinh tế đúng đắn của Đảng.

Chính vì vậy, việc phản bác những quan điểm sai trái, xuyên tạc này không chỉ là vấn đề lý luận, mà còn là nhiệm vụ chính trị cấp thiết. Trên cơ sở nhận diện bản chất các luận điệu sai lệch, bài viết phân tích những thành tựu và vai trò của kinh tế tư nhân trong nền kinh tế Việt Nam hiện nay; đồng thời, khẳng định rõ sự nhất quán trong chủ trương phát triển kinh tế tư nhân gắn với định hướng xã hội chủ nghĩa. Qua đó, góp phần củng cố niềm tin xã hội, bảo vệ nền tảng tư tưởng, đường lối phát triển kinh tế của Đảng, cũng như bảo vệ lợi ích chiến lược lâu dài của quốc gia trong thời kỳ hội nhập quốc tế sâu rộng.

2. Nhận diện các luận điệu sai trái, thù địch về vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân

Trong quá trình hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, Đảng đã khẳng định rõ vai trò của khu vực kinh tế tư nhân một trong những động lực quan trọng nhất thúc đẩy tăng trưởng và phát triển bền vững của đất nước. Tuy nhiên, một số thế lực phản động và cơ hội chính trị đã lợi dụng chính sách cởi mở và khuyến khích phát triển khu vực tư nhân để xuyên tạc bản chất đường lối đổi mới của Đảng. Chúng

đưa ra những luận điệu sai trái, như việc ghi nhận vai trò quan trọng của kinh tế tư nhân là biểu hiện cho thấy Đảng “thừa nhận thất bại của kinh tế nhà nước” hay “từ bỏ mô hình xã hội chủ nghĩa để hướng theo chủ nghĩa tư bản”. Từ đó, các đối tượng này cố vũ việc xóa bỏ cụm từ “định hướng xã hội chủ nghĩa” trong mô hình phát triển kinh tế, nhằm thúc đẩy một mô hình thị trường tư bản tự do hoàn toàn, không có sự điều tiết của Nhà nước.

Thực chất, những luận điệu xuyên tạc về vai trò của kinh tế tư nhân đã và đang sử dụng thủ pháp ngụy biện bằng cách bóp méo sự thật và đánh tráo khái niệm. Chúng cố tình đồng nhất việc Đảng và Nhà nước Việt Nam ghi nhận vai trò của kinh tế tư nhân như một động lực quan trọng với việc loại bỏ vai trò của các khu vực kinh tế khác trong nền kinh tế quốc dân. Đây là một sự xuyên tạc có chủ ý, nhằm phủ nhận tính toàn diện và hài hòa trong mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa mà Việt Nam đang xây dựng. Trên nền tảng truyền thông số, các luận điệu cực đoan thậm chí diễn giải một cách phi lý rằng, việc tạo điều kiện cho khu vực tư nhân phát triển đồng nghĩa với “thừa nhận tính bóc lột” hay “sự thoái lui khỏi mục tiêu xã hội chủ nghĩa”. Đây là những lập luận thiếu tính biện chứng và hoàn toàn vô căn cứ về cả lý luận và thực tiễn phát triển kinh tế đương đại.

Thực tiễn cho thấy, nền kinh tế thị trường hiện đại không chỉ là công cụ để phát triển sản xuất, mà còn là phương tiện để phân phối lại của cải xã hội một cách công bằng, nếu được định hướng đúng đắn. Việt Nam không xây dựng chủ nghĩa xã hội bằng cách thủ tiêu kinh tế tư nhân, mà bằng cách sử dụng thị trường như một công cụ hiệu quả dưới sự quản lý của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, nhằm bảo đảm công bằng, bao trùm và phát triển bền vững. Việc khẳng định vai trò của kinh tế tư nhân không làm lu mờ vị trí của kinh tế nhà nước hay kinh

tế tập thể; trái lại, nó nằm trong tổng thể các chính sách phát triển hài hòa, trong đó, mỗi thành phần kinh tế được tạo điều kiện phát triển theo thế mạnh riêng, nhưng đều phải hoạt động trong khuôn khổ pháp luật và vì lợi ích chung của quốc gia - dân tộc.

Những quan điểm ca ngợi tuyệt đối mô hình tư bản chủ nghĩa phương Tây trong khi phủ định các giá trị nền tảng của kinh tế nhà nước và kinh tế tập thể tại Việt Nam không đơn thuần là sai lầm về nhận thức, mà còn phản ánh rõ ý đồ chính trị nhằm thúc đẩy “điển biến hòa bình”, làm xói mòn niềm tin vào con đường phát triển đặc thù mà Việt Nam đã lựa chọn. Cần nhận thức rõ rằng, mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa mà Việt Nam đang theo đuổi không phải là bản sao của bất kỳ mô hình nào, mà là kết quả của quá trình chất lọc kinh nghiệm quốc tế, phù hợp với điều kiện lịch sử - xã hội cụ thể, nhằm phát huy hiệu quả kinh tế đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội.

Việc phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân không đồng nghĩa với việc từ bỏ vai trò quản lý của Nhà nước hay phủ nhận nguyên tắc công bằng, tiến bộ xã hội. Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng đã chỉ rõ: “Nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa Việt Nam có nhiều hình thức sở hữu, nhiều thành phần kinh tế, trong đó: kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo; kinh tế tập thể, kinh tế hợp tác không ngừng được củng cố, phát triển; kinh tế tư nhân là động lực quan trọng”⁽¹⁾. Điều này bác bỏ hoàn toàn những lập luận xuyên tạc, đồng thời nhấn mạnh rằng, phát triển kinh tế tư nhân là một phần thiết yếu để hiện thực hóa các mục tiêu của chủ nghĩa xã hội trong điều kiện mới.

Trong bối cảnh Đảng và Nhà nước Việt Nam đẩy mạnh hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, một số thế lực thù địch đã lợi dụng sự thay đổi về chính sách phát triển khu vực kinh tế tư nhân để tung ra những luận điệu xuyên tạc, sai trái. Chúng cho rằng, muốn thúc đẩy sáng tạo, cạnh tranh và thu hút trí thức vào đổi mới công nghệ, Việt Nam buộc phải từ bỏ vai trò chủ đạo của Nhà nước trong nền kinh tế và “gỡ bỏ đuôi định hướng xã hội chủ nghĩa”. Bằng cách tuyệt đối hóa mô hình kinh tế tư bản tư nhân, những luận điểm này cố tình phủ nhận vai trò điều tiết vĩ mô của Nhà nước, bôi nhọ thành tựu phát triển trong suốt nhiều thập niên qua, đồng thời cáo buộc rằng, Việt

Nam đã “tụt hậu nửa thế kỷ” vì sai lầm trong đường lối phát triển. Từ đó, chúng đưa ra yêu sách phi lý rằng, để phát triển thì Đảng Cộng sản Việt Nam phải “thừa nhận thất bại”, “xóa bỏ chủ nghĩa Mác - Lênin” và “thay đổi thể chế chính trị”.

Những luận điệu này không mới, mà là sự lặp lại có chủ ý các thủ pháp tuyên truyền cũ kỹ với mục đích chính trị rõ rệt. Bản chất của chúng là đánh tráo mục tiêu phát triển, gieo rắc hoài nghi về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Việt Nam đã lựa chọn. Tuy nhiên, khi xem xét từ góc độ lý luận và thực tiễn, việc thừa nhận vai trò và tạo điều kiện cho kinh tế tư nhân phát triển không phải là biểu hiện của sự từ bỏ mục tiêu xã hội chủ nghĩa, mà là biểu hiện của tầm nhìn kinh tế linh hoạt, thực tiễn và nhất quán.

Tư tưởng kinh tế của C.Mác và V.I.Lênin không hề cứng nhắc hay phủ nhận vai trò của các yếu tố kinh tế phi xã hội chủ nghĩa trong tiến trình phát triển. Trái lại, các nhà

kinh điển đều nhận thức rõ rằng, trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, việc vận dụng linh hoạt các hình thức sở hữu và cơ chế thị trường là cần thiết để thúc đẩy phát triển lực lượng sản xuất - nền tảng vật chất của chủ nghĩa xã hội. V.I.Lênin từng chỉ rõ đặc điểm kinh tế nổi bật nhất của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội là sự tồn tại nền kinh tế với nhiều hình thức sở hữu, nhiều thành phần kinh tế. Theo V.I.Lênin, nền kinh tế trong thời kỳ quá độ là nền kinh tế quá độ, không còn là nền kinh tế tư bản chủ nghĩa, nhưng cũng chưa hoàn toàn là nền kinh tế xã hội chủ nghĩa. V.I.Lênin chỉ rõ: “Danh từ quá độ có nghĩa là gì? Vận dụng vào kinh tế, có phải nó có nghĩa là trong chế độ hiện nay có những thành phần, những bộ phận, những mảnh của cả chủ nghĩa tư bản lẫn chủ nghĩa xã hội không? Bất cứ ai cũng phải thừa nhận là có”⁽²⁾. Trong bối cảnh hậu chiến tranh, V.I.Lênin đề xuất mô hình “chủ nghĩa tư bản nhà nước” như một phương tiện hợp lý để khôi phục và phát triển kinh tế, thông qua các cơ chế, như cho thuê nhà máy, tô nhượng và liên doanh với tư bản nước ngoài. Trên cơ sở quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam phải “kinh qua chế độ dân chủ mới rồi tiến lên chủ nghĩa xã hội (công sản)... trong chế độ dân chủ mới, có năm loại hình kinh tế khác nhau: A - Kinh tế quốc doanh, B - Các hợp tác xã, C - Kinh tế cá nhân, D - Tư bản của tư nhân, E - Tư bản của nhà nước; Trong năm loại ấy, loại A là kinh tế lãnh đạo và phát triển mau hơn cả. Cho nên kinh tế ta sẽ phát triển theo hướng chủ nghĩa xã hội chứ không theo hướng chủ nghĩa tư bản”⁽³⁾.

Từ lý luận đó, có thể khẳng định rằng, việc Đảng Cộng sản Việt Nam xác định kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng của nền kinh tế không hề mâu thuẫn với mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội, mà ngược lại, thể hiện sự kế thừa có chọn lọc và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư

tưởng Hồ Chí Minh vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng nhất của nền kinh tế quốc gia, là lực lượng tiên phong thúc đẩy tăng trưởng, tạo việc làm, nâng cao năng suất lao động, năng lực cạnh tranh quốc gia, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, tái cấu trúc nền kinh tế theo hướng xanh, tuần hoàn, bền vững; cùng với kinh tế nhà nước, kinh tế tập thể, kinh tế tư nhân giữ vai trò nòng cốt để xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường gắn với hội nhập quốc tế sâu rộng, thực chất, hiệu quả, đưa đất nước thoát khỏi nguy cơ tụt hậu, vươn lên phát triển thịnh vượng⁽⁴⁾.

Do đó, chủ trương phát triển kinh tế tư nhân ở Việt Nam không phải là sự sao chép mô hình tư bản chủ nghĩa, mà là sự cụ thể hóa một cách linh hoạt chủ nghĩa Mác - Lênin trong điều kiện hiện đại. Mô hình này bảo đảm sự điều tiết thống nhất của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và vai trò lãnh đạo của Đảng, đồng thời khai thác tối đa tiềm năng của các thành phần kinh tế để phục vụ cho mục tiêu phát triển bền vững và tiến bộ xã hội. Đây không phải là sự thoái lui về mặt tư tưởng, mà là một bước tiến biện chứng trong quá trình hiện thực hóa chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Xuất phát từ tư duy thực tiễn này, kinh tế tư nhân được xác định là một trong những động lực quan trọng nhất của nền kinh tế, cùng với vai trò chủ đạo của kinh tế nhà nước và sự hỗ trợ của kinh tế tập thể. Việc phát triển khu vực kinh tế tư nhân một cách lành mạnh, có kiểm soát và định hướng rõ ràng là bước đi cần thiết để rút ngắn thời kỳ quá độ, đẩy nhanh quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong kỷ nguyên phát triển mới. Điều này càng cho thấy, phát triển kinh tế tư nhân không phải là nhượng bộ tư bản chủ nghĩa, mà là sự kế thừa linh hoạt và sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để phục vụ cho mục tiêu tối thượng là xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

3. Kinh tế tư nhân từ phần bổ trợ đến động lực quan trọng nhất của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa

Trong tiến trình đổi mới và hội nhập sâu rộng, kinh tế tư nhân ngày càng khẳng định vị trí chiến lược trong tổng thể nền kinh tế quốc dân. Tư duy phát triển khu vực này đã có sự chuyển biến căn bản, từ quan niệm là “bộ phận bổ trợ” sang nhìn nhận là “một động lực quan trọng nhất” của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Tổng Bí thư Tô Lâm, trong bài viết *Phát triển kinh tế tư nhân - đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng*, đã nhấn mạnh: “Kinh tế tư nhân không chỉ giúp mở rộng sản xuất, thương mại, dịch vụ mà còn góp phần quan trọng trong việc nâng cao năng suất lao động, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và gia tăng năng lực cạnh tranh quốc gia”⁽⁵⁾.

Trong lịch sử phát triển kinh tế Việt Nam, khu vực kinh tế tư nhân từng trải qua giai đoạn bị hạn chế phát triển, nhất là trước đổi mới (năm 1986). Khi đó, kinh tế tư nhân bị xem là một bộ phận cần cải tạo theo định hướng xã hội chủ nghĩa, chủ yếu do quan điểm kinh tế kế hoạch hóa tập trung chi phối. Tuy nhiên, với bước ngoặt đổi mới, tư duy phát triển kinh tế đã thay đổi theo hướng thực tiễn và linh hoạt hơn, cho phép khẳng định vai trò ngày càng rõ nét của khu vực tư nhân trong sự nghiệp phát triển đất nước.

Từ Đại hội lần thứ VI đến nay, quan điểm của Đảng về kinh tế tư nhân đã dần được hoàn thiện qua các kỳ đại hội và các nghị quyết quan trọng, trong đó đáng chú ý là Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 09/12/2011 của Bộ Chính trị “về xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế” và Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 03/6/2017 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII “về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã

hội chủ nghĩa”. Hai nghị quyết này đánh dấu sự chuyển mình căn bản trong nhận thức, khi chính thức khẳng định kinh tế tư nhân là “một động lực quan trọng của nền kinh tế” và yêu cầu phải “phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh, hiệu quả, bền vững trong cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa”⁽⁶⁾. Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị “về phát triển kinh tế tư nhân” là một dấu mốc chính trị - kinh tế quan trọng, khẳng định mạnh mẽ vai trò trung tâm của khu vực tư nhân trong chiến lược phát triển đất nước. Đây là lần đầu tiên, kinh tế tư nhân được xác định là “**động lực quan trọng nhất**” trong nền kinh tế quốc dân - một sự chuyển biến sâu sắc trong tư duy phát triển của Đảng. Nghị quyết này được ban hành trong bối cảnh Việt Nam đang nỗ lực chuyển đổi mô hình tăng trưởng sang đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và hội nhập sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu, trong khi khu vực tư nhân vẫn gặp nhiều rào cản thể chế, hạn chế trong tiếp cận đất đai, tín dụng và thiếu môi trường cạnh tranh bình đẳng.

Thực tiễn gần 40 năm đổi mới cho thấy, kinh tế tư nhân ngày càng trở thành một trong những trụ cột chính của nền kinh tế quốc dân. Kinh tế tư nhân đóng góp khoảng 50% GDP, hơn 30% ngân sách nhà nước, gần 60% tổng vốn đầu tư toàn xã hội và tạo ra hơn 40 triệu việc làm (tương đương khoảng 82% tổng lao động cả nước). Với hơn 940 nghìn doanh nghiệp tư nhân đang hoạt động và khoảng 05 triệu hộ kinh doanh cá thể, kinh tế tư nhân đang đóng vai trò quyết định trong việc giải phóng sức sản xuất, nâng cao hiệu quả phân bổ nguồn lực và thúc đẩy đổi mới sáng tạo⁽⁷⁾.

Tuy nhiên, bên cạnh những đóng góp tích cực, khu vực kinh tế tư nhân vẫn đang đối mặt với nhiều thách thức, như quy mô doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ chiếm đa số, năng lực công nghệ còn yếu, khả năng tiếp cận vốn và thị trường còn hạn chế. Hệ thống

thể chế, pháp luật và chính sách hỗ trợ vẫn còn thiếu đồng bộ và chưa thực sự tạo môi trường thuận lợi để khu vực này phát triển lành mạnh và bền vững⁽⁸⁾.

Trên cơ sở đó, quan điểm chỉ đạo xuyên suốt của Đảng hiện nay là phát triển kinh tế tư nhân không chỉ là yêu cầu khách quan, mà còn là nhiệm vụ cấp thiết và lâu dài nhằm hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Kinh tế tư nhân được xem là một phương tiện hữu hiệu để giải phóng sức sản xuất, phát huy tính năng động của nền kinh tế, cùng với việc giữ vững vai trò chủ đạo của kinh tế nhà nước và nâng cao hiệu quả của kinh tế tập thể. Sự phối hợp hài hòa giữa các thành phần kinh tế chính là nền tảng để xây dựng một nền kinh tế độc lập, tự chủ, gắn kết chặt chẽ với tiến trình hội nhập quốc tế.

4. Định hướng phát triển kinh tế tư nhân

Phát triển kinh tế tư nhân trong tương lai cần được định hướng một cách chiến lược và đồng bộ, không chỉ nhằm nâng cao hiệu quả kinh tế, mà còn góp phần bảo đảm tính bền vững, công bằng và hiện đại hóa của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và áp lực đổi mới ngày càng tăng, *có bốn định hướng then chốt mà Việt Nam cần tập trung thể chế hóa và triển khai hiệu quả*. Đó là:

Thứ nhất, cần thể chế hóa mạnh mẽ nguyên tắc cạnh tranh lành mạnh, bình đẳng giữa các thành phần kinh tế. Môi trường kinh doanh công bằng là điều kiện tiên quyết để các doanh nghiệp tư nhân phát triển năng lực nội tại, đổi mới sáng tạo và nâng cao năng suất. Thực tiễn cho thấy, sự thiên lệch về tiếp cận đất đai, tín dụng, cơ hội đầu tư,... đã từng tạo ra tình trạng phân biệt đối xử giữa doanh nghiệp nhà nước, doanh nghiệp FDI và doanh nghiệp tư nhân trong nước. Vì vậy, xây dựng khuôn khổ pháp lý công khai, minh bạch, nhất quán, tạo điều kiện cho mọi doanh nghiệp hoạt động theo cùng một luật chơi là yêu cầu cấp thiết.

Thứ hai, cần kiên quyết chống chủ nghĩa tư bản thân hữu và lợi ích nhóm, bảo đảm các doanh nghiệp tư nhân hoạt động minh bạch, tuân thủ pháp luật, đóng góp đúng mức cho ngân sách và xã hội. Chủ nghĩa tư bản thân hữu (nơi mối quan hệ giữa doanh nghiệp và quan chức bị lạm dụng để trục lợi) không chỉ bóp méo phân bổ nguồn lực, mà còn gây ra bất công và làm suy giảm lòng tin vào thể chế thị trường. Do đó, cải cách hành chính, tăng cường minh bạch hóa trong hoạt động của doanh nghiệp (đặc biệt là công khai thông tin tài chính, sở hữu chéo,...) và nâng cao hiệu lực của các cơ quan thanh tra, kiểm tra là biện pháp cần thiết, không thể thiếu.

Thứ ba, khuyến khích khu vực tư nhân đẩy mạnh đầu tư vào công nghệ, đổi mới sáng tạo và hội nhập quốc tế. Đây là yếu tố mang tính sống còn trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và xu hướng chuyển đổi xanh, chuyển đổi số toàn cầu. Nhà nước cần thiết kế chính sách ưu đãi thuế, tiếp cận tín dụng xanh và hỗ trợ hạ tầng số, nhằm tạo điều kiện cho doanh nghiệp tư nhân, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ, có thể tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu. Kinh nghiệm từ Hàn Quốc và Singapore cho thấy, sự phối hợp nhịp nhàng giữa chiến lược quốc gia và đổi mới của doanh nghiệp tư nhân là chìa khóa để hình thành những tập đoàn công nghệ có sức cạnh tranh toàn cầu.

Thứ tư, nâng cao vai trò và vị thế của đội ngũ doanh nhân tư nhân trong chiến lược phát triển quốc gia. Vai trò của đội ngũ doanh nhân cần được thể chế hóa thông qua các chính sách đào tạo, tôn vinh, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của doanh nhân, đồng thời phát huy trách nhiệm xã hội và đạo đức kinh doanh của họ. Việc tạo dựng một “tầng lớp doanh nhân dân tộc” có bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp sẽ là nền tảng để phát triển kinh tế tư nhân theo hướng hiện đại, bền vững và gắn với lợi ích chung của quốc gia.

5. Kết luận

Phát triển kinh tế tư nhân là một xu hướng tất yếu và là động lực chiến lược để Việt Nam đạt được mục tiêu tăng trưởng bền vững, hội nhập sâu rộng trong bối cảnh nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Quan điểm nhất quán của Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định kinh tế tư nhân là một thành phần không thể thiếu, giúp tối ưu hóa nguồn lực và phát triển lực lượng sản xuất, phù hợp với lý luận Mác - Lênin về tính đa dạng kinh tế trong thời kỳ quá độ. Phát triển kinh tế tư nhân không phải là sự phủ nhận vai trò chủ đạo của kinh tế nhà nước, mà là sự bổ sung năng lực và tạo động lực đồng bộ cho toàn bộ nền kinh tế quốc dân. Kinh tế tư nhân là nhân tố sáng tạo trong việc ứng dụng công nghệ mới, nâng cao năng suất lao động và tham gia hiệu quả vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Trong quá trình này, cần kiên quyết phản bác các luận điệu sai trái, thù địch xuyên tạc chủ trương phát triển kinh tế tư nhân. Những luận điệu cho rằng việc khuyến khích kinh tế tư nhân đồng nghĩa với việc từ bỏ mục tiêu xã hội chủ nghĩa là hoàn toàn phi lý và không có cơ sở thực tiễn. Thành tựu đổi mới gần 40 năm qua, với sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế tư nhân, đã minh chứng hùng hồn cho tính đúng đắn và phù hợp của chiến lược phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Phát triển kinh tế tư nhân không chỉ là vấn đề kinh tế, mà còn là vấn đề chính trị - xã hội, gắn liền với việc xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Để kinh tế tư nhân phát triển lành mạnh và bền vững, đòi hỏi phải tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp

luật và thể chế, tạo môi trường cạnh tranh công bằng, minh bạch nhằm củng cố niềm tin của cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân. Đồng thời, cần xây dựng cơ chế giám sát chặt chẽ, ngăn chặn các hành vi tiêu cực, như lợi ích nhóm, tham nhũng, gian lận, bảo đảm kinh tế tư nhân phát triển đúng hướng.

Trong kỷ nguyên toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, kinh tế tư nhân đóng vai trò then chốt trong việc hình thành đội ngũ doanh nhân có trình độ và năng lực đổi mới sáng tạo, góp phần quyết định việc nâng cao sức cạnh tranh quốc gia. Phát triển kinh tế tư nhân là trụ cột then chốt của chiến lược kinh tế quốc gia, không chỉ bảo vệ chính sách đúng đắn của Đảng, mà còn bảo vệ sự nghiệp xây dựng một Việt Nam thịnh vượng và hạnh phúc □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.I, tr.128-129

(2) V.I.Lênin, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Hà Nội, 2005, t.36, tr.362

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Hà Nội, 2011, t.8, tr.293-294

(4) và (7) Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị “về phát triển kinh tế tư nhân”

(5) Tổng Bí thư Tô Lâm, *Phát triển kinh tế tư nhân - Đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng*, <https://baochinhphu.vn/>, ngày 17/3/2025

(6) Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 03/6/2017 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII “về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa”

(8) Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương, *Báo cáo thường niên kinh tế tư nhân Việt Nam*, 2022